

Valsts augu
aizsardzības dienests

NEPAREIZAS RĪCĪBAS CĒLOŅI UN SEKAS

Esam sagatavojuši ieteikumus ar praktiskiem piemēriem augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietošanai. Ieteikumi balstīti uz biežāk pieļautajām kļūdām, kuras konstatējuši VAAD inspektori pārbaūžu laikā.

1 Nelieto AAL tiem kultūraugiem, kuriem tas nav paredzēts!

Situācija: Fungicīds, kas paredzēts lietojumam graudaugos, tiek lietots ābelēm, jo, pēc saimnieka domām, viena no graudaugu fungicīda darbīgajām vielām ir tāda pati kā citā ābeļu fungicīdā.

Pārkāpums: Būtisks (neregistrēts lietojums) → finansiāli zaudējumi.

Papildus zaudējumi: Iespējams fitotoksiskums ābelēm, iespējamās AAL atliekvielas ābolos, kuru konstatācijas gadījumā raža jāiznīcina.

2 Nelieto AAL palielinātās devās!

Situācija: Zemeņu stādījumā aveņu-zemeņu smecernieka ierobežošanai lietots insekticīds palielinātā devā, jo, pēc saimnieka domām, tādējādi insekticīda efektivitāte būs lielāka un insekticīds nostrādās arī kā repelents.

Pārkāpums: Būtisks (marķējuma nosacījumu neievērošana) → finansiāli zaudējumi.

Papildus zaudējumi: Iespējamās būtiskas AAL atliekvielas ražā.

3 Lietojot AAL, ievēro marķējumā norādīto apstrāžu reižu skaitu!

Situācija: Vasaras rapša sējumā izplatījušies spīduļi, un, neskatoties uz insekticīda smidzinājumiem 2 reizes, tie aizvien redzami lielā skaitā. Tiek lietots tas pats insekticīds jau trešo reizi (atļauts divas reizes).

Pārkāpums: Būtisks (marķējuma nosacījumu neievērošana) → finansiāli zaudējumi.

Papildus zaudējumi: Iespējamās AAL atliekvielas ražā. Laba augu aizsardzības prakse nosaka, ka vienā un tajā pašā laukā pat vienas sezonas laikā vairākas reizes nelieto vienas un tās pašas ķīmiskās grupas AAL, jo iespējama rezistences izveidošanās. Tas attiecas uz visiem piretroīdu grupas insekticīdiem, neatkarīgi no nosaukuma. Šobrīd spīdulim Latvijā pret piretroīdiem jau ir pierādīta rezistence.

4 Lieto AAL, ievērojot marķējumā norādīto kultūrauga attīstības stadiju. Ja esi nokavējis paredzēto apstrādes laiku, proti, augs jau sasniedzis nākamo attīstības stadiju, AAL izmantot nedrīkst.

Situācija: Lauka pupu sējumā nolemts lietot herbicīdu, kuru atļauts lietot, sākot ar pupu 1-2 īsto lapu stadiju līdz 3 īsto lapu stadijai (AS 11-13). Lietus dēļ smidzinājums tika atlikts, un pupu sējumu nosmidzināja pupu 5 līdz 6 īsto lapu stadijā (AS 15-16), jo, pēc saimnieka domām, kultūrauga attīstības stadijas ievērošana nav būtiska.

Pārkāpums: Būtisks (marķējuma nosacījumu neievērošana) → finansiāli zaudējumi.

Papildus zaudējumi: Pēc smidzinājuma uz augu lapām tika konstatēts spēcīgs fitotoksiskums – lapu apdegumi. Lai atkoptos un turpinātu attīstību, lauka pupām bija nepieciešamas 3-4 nedēļas. Tika iegūta daudz zemāka raža, nekā bija plānots.

5 Ja esi izlēmis, izmantot augu aizsardzības konsultanta pakalpojumu, atceries, ka **atbildīgs par AAL lietošanu vienmēr ir un paliks lauka apsaimniekotājs**. Pārliecinies, vai konsultanta un arī tirgotāja ieteikumi nav pretrunā AAL marķējumā norādītajam. Ja esi saņēmis nepareizus ieteikumus no augu aizsardzības konsultanta, lūdzu informē VAAD, mēs pārbaudīsim viņa darbību, un, ja būs nepieciešams, anulēsim tiesības turpmāk sniegt konsultācijas.

6 Ja esi izlēmis sava lauka apstrādei/smidzināšanai izmantot **pakalpojuma sniedzēju palīdzību**, ļoti svarīgi ir noformēt šo savstarpējo vienošanos rakstiski. VAAD inspektors pārbaudē pieprasīs uzrādīt darījumu apliecinājumus dokumentus, - tie var būt dažāda veida pēc jūsu ieskatiem (piemēram, līgumi, pieņemšanas – nodošanas akti, rēķini u.c.). Jebkurā gadījumā, pakalpojums jāveic, ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr.950 "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi". Par pakalpojuma kvalitāti atbildīgs ir AAL lietotājs, tāpat šajā gadījumā – pakalpojuma sniedzējs.

LAUKSAIMNIEK, NEPĒRC NEREĢISTRĒTUS AAL!

Pārbaudot operatīvo informāciju par nelegālu augu aizsardzības līdzekļu (AAL) tirdzniecību, **Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) šogad vairākos gadījumos konstatējis nelegālu – Latvijā neregistrētu AAL tirdzniecību. Visos gadījumos AAL izņemti no tirdzniecības, kopā 115 vienības, tostarp dažādus šķidrums, pulverus un tabletes.** Visos gadījumos ierosinātas administratīvā pārkāpuma lietas.

VAAD atgādina, ka par nelegālo AAL iegādi un lietošanu, paredzēta administratīvā atbildība

Nelegālie AAL, pārsvarā fungicīdi un insekticīdi, piedāvāti gan veikalā, gan tirgū, gan semināros, gan pie izplatītājiem “no rokas”. Tie fasēti mazos iepakojumos, kas ražoti Krievijā, Baltkrievijā un Polijā un lielākoties paredzēti mazdārziņu vajadzībām. Konkrētie gadījumi konstatēti Vidzemē, Zemgalē un Rīgā. VAAD turpina pārbaudes visā Latvijas teritorijā.

Ja AAL nav reģistrēti Latvijā, tiem nav marķējuma latviešu valodā, tie nav pārbaudīti un nav paredzēti Latvijas klimatiskajiem apstākļiem, var radīt vides piesārņojumu, nelabvēlīgu ietekmi gan uz apstrādātajām kultūrām, gan cilvēka veselībai.

Šādi AAL ir ļoti bīstami, VAAD aicina neiegādāties un nelietot Latvijā neregistrētus AAL. Lūdzam iedzīvotājiem ziņot par konkrētiem gadījumiem pa VAAD uzticības tālruni 67550944.

Noskaties video:

Šie līdzekļi var nebūt piemēroti Latvijas apstākļiem, tajos var būt nezināmas, nepārbaudītas ķīmiskas vielas, tie var nodarīt kaitējumu videi un cilvēka veselībai. Vienmēr pārliedzinies VAAD mājaslapā, vai AAL ir reģistrēts Latvijā. Ja pie Tevis saimniecībā ierodas AAL tirgotājs, pārliedzinies, vai VAAD ir šim tirgotājam izsniedzis licenci/atļauju tirgot AAL.

VAAD mājaslapā publicēts
[Licencēto AAL tirdzniecības vietu saraksts](#)

Kopumā ES tirgū mēdz nonākt ap 10 % nelegālo AAL. Tie mēdz būt divējādi – kā zināmu kompāniju tirdzniecības markas viltojumi vai ES neregistrēti AAL, kas ražoti lielākoties Ķīnā, Latvijas gadījumā – Krievijā, Baltkrievijā. Šādi līdzekļi satur nezināmas izcelsmes vielu kombinācijas, kuras nav apstiprinātas, tie tiek ražoti, lai iegūtu ātru peļņu, nedomājot par cilvēka veselību un vidi.

Noskaties video:

